

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

41.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 24-го Мая — 1838 — Wilno. Wtorek. 24-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В и л ь н а.

Пишутъ изъ Берлина отъ 20 Мая: „Когда узнали, что Ея Величество Императрица Россійская 19 числа прибудетъ въ родимый городъ, несмотря на продолжительную дурную погоду, собралось вчера множество жителей нашего города вокругъ Франкфуртскихъ воротъ и по всей дорогѣ до Королевскаго замка. Ея Величество съ Ея Импер. Высочествомъ Великою Княжною АЛЕКСАНДРОЮ третьяго дня вечеромъ прибыла въ Мюнхенбергъ, гдѣ уже за день предъ симъ находились Ихъ Импер. Высоч. младшіе Великіе Князья НИКОЛАЙ и МИХАИЛЪ НИКОЛАЕВИЧИ и ожидали Августейшей своей Матери. Вчера утромъ Ихъ Кор. Выс. Кронпринцъ, Принцы Вильгельмъ Карлъ и Албрехъ выѣхали въ Мюнхенбергъ на встрѣчу Августейшей Сестры своей. Его Вели. Король отправился на встрѣчу любезной дечери до Фридрихсфельда, гдѣ находились: Императрица, Ея Высочія Сестры, Великая Герцогиня Мекленбургъ-Шверинская и Принцесса супруга Принца Фридриха Нидерландскаго. Его Величество Императоръ, хотя выѣхалъ изъ Ст. Петербурга, нѣсколько дней позже Государыни Императрицы, и другимъ путемъ, однако вчера утромъ прибылъ въ Фогельсдорфъ, для встрѣчи Августейшей своей Супруги и потому съ Ея Величествомъ а равно Ихъ Высочествами Великимъ Княземъ Наслѣдникомъ и Великими младшими Князьями, прибыли вмѣстѣ въ Фридрихсфельдъ. Семейственныя Королевскія празднества, доставляютъ и для жителей столицы и для всѣхъ вѣрныхъ его подданныхъ радость и веселіе. Посему, когда Король возвратился вчера въ столицу, на всѣхъ замѣтно было искреннее сочувствіе. Въ болышой Франкфуртской улицѣ, фундаментъ, назначенный подъ Николаевскій Гражданскій Госпиталь, украшенъ былъ цвѣтами. Въ 5½ час. прибылъ во дворецъ первый экипажъ, въ которомъ находились Его Величество Король, Ея Величество Императрица Россійская, также Ихъ Кор. Выс. Великая Герцогиня Мекленбургъ-Шверинская и супруга Принца Фридриха Нидерландскаго. Вскорѣ потомъ прибыли Его Вели. Императоръ Россійскій съ Е. Выс. Кронпринцемъ а за ними и другіе экипажи Импер. и Кор. фамиліи. Въ замкѣ, Ихъ Величества Императоръ и Императрица Россійскіе встрѣчены были Ихъ Коро. Высочествами Кронпринцессою и прочими Принцессами Королев. дома, а также присутствующими здѣсь Высочими иностранными Гостями, въ которыхъ слѣдовала Королевская придворная свита, много знатныхъ военныхъ и граждан. чиновниковъ и депутація города. Въ 8 час. вечера вся музыка Гвардіи и находящихся здѣсь для маневровъ войскъ, подъ окнами Ихъ Величества предъ Кор. дворцемъ разыгрывала блистательную военную пьесу, причѣмъ собралось большое множество народа. Вся площадь, всѣ окна и балконы а также кровля Королев. дворца и улицы ведущія къ замку, наполнены были зрителями не смотря на дурную погоду. Когда разыграли нѣсколько музыкальныхъ пьесъ, явилась на балконѣ Императрица съ многими членами

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Donoszą z Berlina, pod d. 20 Maja: „Na wiadomość, że Cesarzowa Jej Mość Rossyjska dnia 19 przybędzie do rodzinnego miasta, wczora, pomimo złej pogody, zgromadziło się bardzo wiele mieszkańców naszej stolicy naokoło Frankfortskiej bramy, a stamtąd aż pod Królewski zamek. Jej Cesarzka Mość, wczora wieczorem z Jej Cesarzką Wysokością Wielką Xiężniczką ALEXANDRĄ przybyła do Münchenbergu, dokąd już o dzień pierwiej przybyli Ich Cesarzkie Wysokości, młodszy Wielcy Xiążęta, NIKOŁAJ i MICHAŁ i oczekiwali swej Najjaśniejszej Matki. Wczora rano Ich Królewskie Wysokości, Xiążę Dziedziczny, Xiążęta Wilhelm, Karol i Albrecht, udali się do Münchenbergu na przyjęcie Dostojnej swej Siostry. Król Jmć, wyjechał naprzeciw swej ulubionej Córki do Friedrichsfeldu, gdzie się znajdowały: Cesarzowa Jej Mość i Jej Wysokie Siostry, Ich Kr. Wys. Wielka Xiężna Meklenburg-Schwerinska i Małżonka Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego. Cesarz Jego Mość, chociaż wyjechał w kilka dni później z Petersburga, aniżeli Cesarzowa, jednak wczora rano, inną drogą przybył do Vogelsdorfu, żąd z Najjaśniejszą Małżonką, arównież z Ich Cesarzkimi Wysokościami, Wielkim Xięciem Następcą Tronu, tudzież młodszy Xiążętami, niezwłocznie przybyli do Friedrichsfeldu. Uroczystości familijne Królewskie, są dla mieszkańców jego stolicy, i dla wszystkich jego wiernych poddanych, każdego dnia radością i weselem. Dla tego, gdy wczora po południu Król Ojciec powrócił do stolicy, na wszystkich postrzegac się dawały radośne uczucia, i tłumy ludu, które wyszły naprzeciwko przybywającym, zdawały się podzielać najżywsze uniesienia. Na wielkiej Frankfortskiej ulicy, fundament na którym wzniesiony będzie szpital pod nazwą Nikołaja, ustrojony był w girlandy. O pół do 6-tej pierwszy pojazd, w którym się znajdował Król, Cesarzowa Jej Mość Rossyjska, Ich Ces. Wys. Wielka Xiężna Meklenburg-Schwerinska i Małżonka Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego, przybył do zamku. Wkrótce potem przybyli Cesarz Jego Mość Rossyjski z Jego Królewską Wysokością. Dziedzicznym Xięciem, a potem inne pojazdy Cesarzkiej i Królewskiej rodziny. W zamku, Najjaśniejsze Państwo, Cesarz i Cesarzowa Rossyjscy przyjmowani byli przez Ich Kr. Wys. Dziedziczną Xiężnę i inne Xiężniczki Domu Królewskiego, a także przez obecnych tu Wysokich Gości cudzoziemskich, po których następował, dwór Królewski, wyżsi wojskowi i cywilni Urzędnicy i Deputacya władz miejskich. O godzinie 8 wieczorem cały korpus muzyki gwardyi i znajdujących się tu teraz na manewrach wojsk, pod oknami zamku Królewskiego, wykonał świetną muzykę, na którą się mnóstwo zebrało ludu. Cały plac, wszystkie okna i balkony bliższych i dalszych domów, a nawet dach zamku Królew. i ku zamkowi prowadzące ulice, pomimo niepogody, napełnione były widzami. Gdy kilka sztuk odegrano, ukazała się na balkonie Cesarzowa Jej Mość, z wielą innymi Członkami obu Najjaśniejszych Panujących Familij i powitana była radośnem ura. — Potem była wieszczka u Cesar-

ебоихъ Августей. царствующихъ фамилій и привѣтствуема была громкимъ ура. — Потомъ былъ ужинъ у Ихъ Императорскихъ Величествъ, въ которомъ участвовалъ Король и всѣ Высокіе иностранные гости.

— Сегодня въ 10 час. утра, 6-й Кирасирской полкъ, коего Шефомъ Императоръ Россійскій, занялъ почетную стражу при Его Им. Величествѣ, причѣмъ находились и всѣ Офицеры поминутаго полка. Государь Императоръ изволилъ командовать почетною стражею и потомъ ее распустить. — Въ 2 часа былъ большой обѣдъ въ рыцарской залѣ. Кавалеры и дамы были въ парадномъ платьѣ и приглашены иностранные и здѣшніе высшіе Офицеры. Завтра большой парадъ собранныхъ здѣсь войскъ.

21-го Мая.

Вчера въ 10½ час. предъ полуднемъ, Ихъ Величества Императоръ и Императрица, присутствовали на службѣ въ учрежденной въ замкѣ на время бытности Ихъ Величествъ церкви по греческому обряду. Потомъ Императрица посѣщала Августейшаго отца своего, Королеву Ганноверскую и Великую Герцогиню Саксенъ-Веймарскую. Въ полдень у Его Кор. Велич. былъ большой обѣдъ въ рыцарской залѣ и смежныхъ комнатахъ на 400 особъ, къ которому приглашены всѣ Высокіе гости. — Вечеромъ Ихъ Величества и Ихъ Высочества были въ театрѣ, гдѣ представлено Балетъ *Ундина*. Императрица вмѣстѣ съ Августей. отцемъ и дѣтьми Великими Князьями НИКОЛАЕМЪ и МИХАИЛОМЪ, заняли мѣсто въ Королев. ложѣ и привѣтствуемы были собраніемъ. Государь Императоръ и Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ были въ Прусскомъ а Ихъ Высоч. Принцы Королев. Дома въ Русскомъ мундирѣ. Королевская ложа была слишкомъ тѣсна для помѣщенія всѣхъ Высокихъ Гостей, для сего присоединены къ ней еще побочныя ложи. Король и Королева Ганноверскіе находились въ особенной ложѣ. При выходѣ изъ театра, Высочайшіе Гости сопровождаемы были радостными привѣтствіями собранія. (A.P.S.Z.)

Санкт-Петербургъ, 12-го Мая.

Высочайшими Грамотами отъ 1 Апрѣля, Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Почтъ-Инспекторъ VI Округа *Клементьевъ* и Почтъ-Инспекторъ VII Округа, *Крупениковъ*, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени.

— Высочайшими Грамотами отъ 2-го Апрѣля, Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Рязанскій Гражданскій Губернаторъ, *Прокоповичъ-Антонскій* и Президентъ Виленской Медико-Хирургической Академіи, *Кужковскій*, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени.

— Высочайшею Грамотою отъ 17 Апрѣля, Попечителю Больницы Всѣхъ Скорбящихъ, Генераль-Мажору *Арсеневу*, Всемилостивѣе пожалованы знаки Ордена Св. Анны первой степени, украшенные Императорскою Короною.

— Совѣтникъ Гофъ-Интендантской Конторы, Надворный Совѣтникъ *Богачкій*, уволенъ по прешенію, за болѣзнію, вовсе отъ службы, со Всемилостивѣйшимъ повелѣніемъ, на основаніи 1531 статьи III тома Свода Законовъ, производить ему въ пенсію по тысячѣ двести пятидесяти рублей въ годъ, изъ Государственнаго Казначейства.

— Младшему Члену С. Петербургской Таможни, въ званіи Камеръ-Юнкера Двора Его Императорскаго Величества Надворному Совѣтнику Николаю *Козакову*, Всемилостивѣе повелѣно быть Совѣтникомъ Гофъ-Интендантской Конторы, съ тѣмъ жалованьемъ и содержаніемъ, какія получалъ предшественникъ его Надворный Совѣтникъ *Богачкій*. (Спб. В.)

— Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Финансовъ, разсмотрѣнную въ Комитетѣ Гг. Министровъ, въ 18-й день минувшаго Марта, Высочайше соизволилъ на дозволеніе Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Марцинкевичу-Жабѣ*, Титулярному Совѣтнику *Мокрицкому* и Виленскому помѣщику *Лаврентію Путкамеру*, составить компанію на акціяхъ, для устройства въ городѣ Вильнѣ свекло-сахарнаго завода, и на утвержденіе представленнаго ими проекта устава сей компаніи.

Извлеченіе изъ Положенія объ акцизѣ съ приготовленнаго табаку.

(Окончаніе.)

XVI. Кто имѣетъ лавку, или лавочку не тайную, но открытую, однако сверхъ положеннаго числа, или безъ билета: у того лавка закрывается и взыскивается штрафъ за лавку 200 р., а за лавочку 50 рублей.

XVII. Въ нижеозначенныхъ случаяхъ взыскивается штрафъ въ слѣдующемъ размѣрѣ: 1) Кто про-

стawa Ich Моść, на которой сія находился Król i wszyscy Wysocy cudzoziemscy goście.

— Dzisiaj o godz. 10 przed południem, 6 półk kirysyérów, którego Szefem jest CESARZ Jego Mość Rosyjski, zaciągnął straż honorową u Najjaśniejszego Państwa, przy czém się znajdowali wszyscy oficerowie pomienionego półku. Jego CESARSKA Mość, raczył odbyć musztrę ze strażą honorową, a potem rozpuścić. — O godz. 2 był wielki obiad w sali Rycerskiej. Kawalerowie i Damy byli w ubiorach galowych. Zaproszeni byli obcy i krajowi wyżsi oficerowie. — Jutro odbędzie się wielka parada wojsk tu zgromadzonych.

Dnia 21.

Wczora o pół do 11 przed południem CESARZ i CESARZOWA Ich Mość byli na nabożeństwie w kaplicy urządzonej w zamku Królewskim na czas Ich obecności, podług obrządku Greckiego. Wraz potem CESARZOWA Jej Mość odwiedziła Najjaśniejszego Swego Ojca, Królową Jej Mość Hannowską i Jej Ces. Wys. Wielką Xiężnę Sasko-Weimarską. O połud. u Króla Jmci był wielki obiad w sali Rycerskiej i przyległych pokojach na 400 osób, na którym się znajdowali wszyscy Wysocy Goście. Wieczorem Najjaśniejsze Państwo byli w teatrze na reprezentacji baletu Undina. CESARZOWA Jej Mość z Królem, przeprowadzana przez swe dzieci, obu Wielkich Xiążąt NIKOŁAJA i MICHAŁA, weszli do łoży Królewskiej, powitani radośnemi okrzykami CESARZ Jego Mość i CESARZEWICZ Następca mieli na sobie mundur Prusski, a Król Jmci i Xiężęta domu Królewskiego mundur CESARSKO-ROSSYJSKI. Łoża Królewska była za ciasna dla pomieszczenia Dostojnych Gości, zatem przyłączone po obu stronach kilka pobocznych. Król i Królowa Ich Mość Hannowerscy znajdowali się w osobnej łoży. Po ukończeniu teatru radośne okrzyki zgromadzonych, przeprowadzały Najjaśniejszych i Wysokich gości. (A.P.S.Z.)

Sankt-Petersburg, 15-go Maja.

Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 1-m Kwietnia, Rzeczywisci Radcy Stanu: Inspektor Poczt VI Okręgu *Klementjew* i Inspektor Poczt VII Okręgu, *Krupienikow*, Najłaskawiej mianowani Kawalerami CESARSKIEGO i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia.

— Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 2-m Kwietnia, Rzeczywisci Radcy Stanu: Riazanśki Cywilny Gubernator, *Prokopowicz-Antoniskij*, i Prezydent Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, *Kuczkowski*, Najłaskawiej mianowani Kawalerami CESARSKIEGO i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia.

— Przez Najwyższy Dyplomata pod dniem 17-m Kwietnia, Opiekun Szpitalu, wszystkich cierpiących, Jenerał-Major *Arsenjew*, Najłaskawiej udarowany znakami Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia, CESARSKĄ Koroną ozdobionemi.

— Radzca Intendencji Kantoru Dworu, Radzca Dworu *Bogucki*, z przyczyny choroby, na własną prośbę został zupełnie uwolniony od służby, z Najłaskawszym rozkazem, na osnovie 1531 artykułu III-go Tomu Połączenia Praw, wydawać mu pensyi po tysiąc dwieście pięćdziesiąt rubli rocznie, z Podskarbstwa Państwa.

— Młodszemu Członkowi S. Petersburgskiej Tamożni, Kamer-Junkrowi Dworu Jego CESARSKIEJ Mości Radcy Dworu *Mikołajowi Kozakowu*, Najłaskawiej rozkazano być Radzcą Intendencji Kantoru Dworu, z tą płacą i utrzymaniem, jakie pobierał jego poprzednik Radzca Dworu *Bogacki*. (G.S.P.)

— Jego CESARSKA Mość, na przedstawienie P. Ministra Skarbu, rozpatrzone w Komitecie PP. Ministrów, dnia 18-go zeszłego Marca, Najłaskawiej zezwolił na dozwoleucie Rzeczywistemu Radcy Stanu *Marcinkiewiczowi-Zabie*, Radcy Honorowemu *Mokrzyckiemu* i Wileńskiemu Obywatelowi Hrabie *Wawrzyńcowi Putkamerowi*, zawiązać kompanię na akcyach, dla założenia w mieście Wilnie fabryki cukru z buraków, i na utwierdzenie przedstawionego przez nich projektu ustawy tej kompanii. (G.S.)

WYCIĄG Z USTAWY O AKCYZIE OD PRZYGOTOWANEGO TYTUNIU.

(Dokończenie.)

XVI. Kto ma kramę, albo kramkę nie tajemną, ale otwartą, jednakże nad określoną liczbę, albo bez biletu: u tego krama zamyka się i uzyskany ma być sztraf za kramę 200 r., a za kramkę 50 rubli.

XVII. W zdarzeniach niżej wyrażonych uzyskuje się sztraf w proporeyi następującej: 1) Kto sprzedaje,

давать, или уступаетъ табакъ, для домашняго употребленія приготовленный, — за каждый разъ 50 рублей. 2) Кто продаетъ въ лавочкѣ недозволенные сорта табаку, — со всего найденнаго количества табаку цѣна бандеролей въ пятеро. 3) Кто снимаетъ съ купленнаго съ фабрики табаку бандероль, съ наклееніемъ высшаго, 100 р., и за каждый фунтъ найденнаго табаку 4 р. 4) Кто не допускаетъ въ положенное время къ надзору откупщика, которому оный предоставленъ, или его повѣреннаго, имѣющаго отъ него видъ 300 р. 5) Кто найденъ въ запрещенномъ разности табаку въ городѣ 25 р. *Примѣчаніе.* Продажа сигаръ по одиначкѣ, не иначе, впрочемъ, какъ изъ пачекъ съ бандеролями въ 10 штукъ, допускается только на публичныхъ гульбищахъ, гдѣ не запрещено курить табакъ. Розничная продажа табаку и сигаръ изъ помѣщеній и пачекъ съ бандеролями дозволяется равнымъ образомъ въ кофейныхъ домахъ и другихъ трактирныхъ заведеніяхъ, гдѣ, по существующимъ правиламъ, разрѣшено курить. 6) Если хозяинъ магазина, или лавки, давшій реверсъ продавать одинъ привозный табакъ, продаетъ и здѣшняго приготовленія, хотя съ бандеролями, 500 р. *Примѣчаніе.* Само по себѣ разумѣется, что, въ семь случаевъ, продажа безакцизнаго табаку подходитъ подъ правила о семь постановленныя, и, сверхъ того, взыскивается вышеозначенный штрафъ, 500 р. 7) Кто не кладетъ клейма фабрики, или домашняго заведенія, на бандероль, — за каждое недостающее клеймо 1 руб. Кто положить излишній, или уменьшенный въсь, противъ означеннаго въ бандероль, табаку въ картузы, пачки, жестянки, или ящики, не считая въсь сосудовъ, или наклеиваетъ большіе, или меньшіе ерлыжки, — платить штрафа за каждый фунтъ найденнаго табаку не вѣрнаго въсь: *въ первый разъ* 5 рублей; *во второй разъ* 10 р.; *въ третій разъ* 15. Если же и за симъ будетъ вновь въ томъ же обличенъ, то конфискуется весь табакъ, сосуды, орудія, инструменты, и запрещается приготовленіе и продажа табаку навсегда.

XVIII. Фабриканты и содержатели лавокъ и лавочекъ, во всемъ вышеописанномъ, кромѣ по ст. XIV, отвѣчаютъ за своихъ прикащиковъ, сидѣльцевъ и рабочихъ; если же отзываться будутъ, что преступленіе сдѣлано безъ вѣдома ихъ, то дѣло передается судебному разсмотрѣнію, и если они не будутъ обвинены въ участіи, или знаніи, то съ нихъ взыскивается, за слабый надзоръ, денежный штрафъ, по усмотрѣнію суда, отъ 250 рублей до трехъ тысячъ рублей; съ виновными же поступается по законамъ.

XIX. Ко времени начатія взиманія акциза, т. е. къ 1 Января 1839 года, табачные фабриканты, люди, имѣющіе малыя домашнія заведенія, содержатели лавокъ и торгующіе въ лавочкахъ, обязаны собразоваться во всемъ съ настоящимъ положеніемъ, и въ особенности: 1) Фабриканты, — снабдить себя печатными клеймами и печатями, и донести объ оныхъ Департаменту Мануфактуръ и Внутренней Торговли. 2) Фабриканты и торговцы, имѣющіе табакъ прежняго приготовленія, — снабдить оный потребными бандеролями, такъ, чтобы съ 1 Января 1839 года, часть сія воспріяла теченіе во всемъ на основаніи сего положенія, и въ лавкахъ и лавочкахъ не оставалось безбандерольнаго табаку; за который, гдѣ оный окажется, взыскивать на основаніи предъидущихъ статей.

XX. Вышеозначенное положеніе, впредь до усмотрѣнія, не относится до Сибирскихъ губерній и Закавказскаго края; но если въ семь послѣднемъ будетъ приготовленъ табакъ, подлежащій акцизу, то безъ бандеролей въ прочихъ частяхъ Россіи продаваемъ быть не можетъ. (С. В.)

Слуцкѣ, 3-го Мая.

Состоя въ Слуцкомъ уездѣ Земскимъ Исправникомъ, я по должности моей, 27-го числа минув. Апрѣля находился въ мѣстечкѣ Клецкѣ, и тутъ имѣлъ счастье разделить радость Курляндскаго Уланскаго полка удостоившагося Высочайшей награды, назначеніемъ въ Шефы Его Наслѣдника Всероссійскаго Престола Государя Цесаревича Великаго Князя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА съ повелѣніемъ называться полку Именемъ Его Высочества.

По этому поводу, эскадроны собраны были къ церковному параду. Командиръ полка, Г. Полковникъ Фокъ, вызвавъ Гг. Штабъ и Оберъ-Офицеровъ, поздравилъ ихъ съ означенною Монаршею милостію. Высочайшій приказъ былъ прочитанъ эскадронамъ построеннымъ въ полковое каре. Невозможно выразить восторга, съ какими всѣ чины внимали доказательству столь высокой чести! Раздалось громкое ура! и долго не умолкало. И хотя прибытіе бригаднаго Командира Г. Генераль-Маіора Кусовникова, произвело тишину въ рядахъ; но сердечное воспе-

албо одстѣпуге тыту́н, dla domowego użycia przygotowany, — za każdy raz 50 rubli. 2) Kto sprzedaje w kramce nie dozwolone gatunki tytoniu lub tabaki, z całej znalezionej ilości tytoniu cena banderoli pięć razy większa. 3) Kto zdejmuję z kupionego w fabryce tytoniu lub tabaki banderolę, z naklejeniem wyższej wartości, 100 rubli, a za każdy funt znalezionej tytoniu, 4 ruble. 4) Kto nie dopuszcza w ustanowionym czasie do nadzoru odkupnika, któremu nadzor zostawiono, albo jego pełnomocnika, mającego od niego świadectwo, 300 rubli. 5) Kto będzie przekonany o zakazanym roznoszeniu tytoniu lub tabaki w mieście 25 rubli. *Uwaga.* Przedaż cygar pojedynczo, nie inaczej jednakże, jak z paczków z banderolami na 10 sztuk, pozwala się tylko na publicznych miejscach zabaw, gdzie nie zabroniono palić tytoniu. Częstkowa przedaż tytoniu, tabaki i cygar z naczyń i paczek z banderolami pozwala się równymże sposobem w kawiarniach i innych zaprowadzeniach traktyernych, gdzie, podług istniejących prawideł, dozwolono palić tytuń. 6) Jeżeli gospodarz magazynu, albo kramy, który dał rewers, że będzie sprzedawał sami tylko tytuń przywożny, sprzedaje i przygotowania tutejszego, choćby z banderolami, 500 rubli. *Uwaga.* Samo z siebie wypada, że w tym razie, przedaż bezakcyjnego tytoniu i tabaki ulega prawidłom na to ustanowionym, i nadto, uzyskuje się wyżej wyrażony sztraf, 500 rubli. 7) Kto nie przykłada stępla fabryki, albo domowego zaprowadzenia, na banderoli, — za każdy niedostający stępel 1 rubel. Kto położy mniejszą albo większą wagę, w porównaniu do oznaczonej na banderoli, tytoniu lub tabaki do kartuzów, paczków, blaszanek, jaszczyków, nie licząc wagi naczyń, albo kto nakleja większe lub mniejsze jerłyki, — płaci sztrafu za każdy funt znalezionej tytoniu albo tabaki nieprawdziwej wagi: *za pierwszym razem* 5 rubli; *za drugim razem* 10 rubli; *za trzecim* 15 rubli. Jeżeli zaś i potem znówu będzie o to obwiniony i przekonany, konfiskuje się wszystek tytuń, tobaka, naczynia, narzędzia, instrumenta, i zabrania się przygotowywanie i przedaż tytoniu lub tabaki na zawsze.

XVIII. Fabrykanci i utrzymujący kramy i kramki, za wszystko co wyżej jest opisane, oprócz artykułu XIV, odpowiadają za swoich przykaczychów, czeladników i robotników; jeżeli zaś będą dowodzić, że wykroczenie popełniono mimo ich wiedzy, tedy sprawa oddaje się do sądowego rozpatrzenia, i jeżeli nie będą obwinieni o uczestnictwo, albo, że o tém wiedzieli, wówczas uzyskuje się od nich, za zły nadzor, sztraf pieniężny, podług uwagi sądu, od 250-ciu do trzech tysięcy rubli; a z winnymi postępuje się podług prawa.

XIX. Do czasu zaczęcia pobierania akcyzy, to jest: do 1-go Stycznia 1839 roku, tabaczni fabrykanci i ludzie, mający małe zaprowadzenia domowe, utrzymujący kramy i handlujący w kramkach, obowiązani są stosować się we wszystkiem do niniejszej ustawy, a mianowicie: 1) Fabrykanci, — opatrzyć siebie w pieczętowane stęple i pieczęcie, i donieść o nich Departamentowi Rękodzieł i Handlu Wewnętrzznego. 2) Fabrykanci i handlarze, mający tytuń lub tabakę dawniejszego przygotowania, — opatrzyć je w potrzebne banderole, tak, żeby od 1-go Stycznia 1839 roku, część ta wzięła swój skutek we wszystkiem na ośnowie tej ustawy, i gdyby w kramach i kramkach nie było tytoniu bez banderoli, za który, gdzie się on okaże uzyskiwać na ośnowie artykułów poprzedzających.

XX. Wyżej opisana ustawa, do późniejszej uwagi, nie odnosi się do Gubernij Syberyjskich i kraju Zakaukaskiego; ale jeżeli w tym ostatnim będzie przygotowany tytuń, akcyzie ulegający, tedy bez banderolów w innych częściach Rossyi sprzedawany być nie może. (Z Gaz. Sen.)

Śluck, 3-go Maja.

Zostając w Śluckim powiecie Sprawnikiem Ziemi-skim, dnia 27-go zeszłego Kwietnia znajdowałem się z obowiązków mojej służby w miasteczku Klecku, gdzie miałem szczęście podzielić radość Kurlandzkiego pólku Ułanów, który został uładowany Najwyższą nagrodą, przez mianowanie jego Szefem Następcy Tronu Wszech Rossyi WIELKIEGO. XIECIA ALEXANDRA NIKOLAJEWICZA, z rozkazem nazywania się półkiem IMIENIA Jego Wysokości.

Z tej okoliczności, szwadrony były zebrane na paradę kościelną. Dowódzca pólku, P. Półkownik Fok, wezwawszy PP. Sztabu i Ober-Oficerów, powinszował im łaski Mонаршеj. Najwyższy Rozkaz Dzienny był przeczytany szwadronom, w półkowy czworobok uszykowany. Nie można wyrazić uniesienia, jakim wszelkiego stopnia wojownicy, przyjmowali dowód tak wysokiego zaszczytu! Rozległo się grzmiące ура! i przez czas długi nie ucichło. Chociaż za przybyciem Dowódcy brygady P. Jenerał - Majora Kusownikowa, nastąpiła cisza w szeregach, serdeczne jednak uniesienie wi-

щеніе видно было въ глазахъ каждаго. Привѣтствіе Его Превосходительства, огласилось новыми восклицаніями. Пройдя церемоніальнымъ маршемъ, воины построились въ каре. Тутъ, при многочисленномъ стеченіи народа, совершено было молебствіе о долголетіи Государя Императора и всей Августѣйшей Фамиліи. Полковій Священникъ, произнесъ приличную торжеству рѣчь. Когда начали пѣть многія лѣта, то, у всѣхъ, появились слезы искренняго умиленія. Послѣ парада, въ эскадронахъ приготовлены были столы. Нижніе чины угощаемы были на счетъ полковаго Командира, а бѣдные жители Клецка и Несвижа, въ которомъ расположенъ Штабъ, получили отъ Г. Полковника Фока значительныя пожертвованія.

Въ часъ по полудни, всѣ Г. Штабъ и Оверъ-Офицеры, приглашены были въ квартиру полковаго Командира. Здѣсь, послѣ завтрака, Г. Генералъ-Майоръ Кусовниковъ, провозгласилъ тосты: За здравіе Монарха, Шефа полка Государя Цесаревича и всей Августѣйшей Фамиліи. Полковые трубачи, играли гимнъ: Боже, Царя храни. Тутъ можно было видѣть до какой степени Русскій проникнутъ чувствомъ не поколебимой преданности къ своему Государю. Это чувство, не притворно доказалъ Курляндскій Уланскій полкъ въ этотъ знаменитый для него день. Оно выразилось неумолкаемыми криками восхищенныхъ воиновъ какъ высшаго чина такъ и нижняго.

До двадцати лѣтъ, прослуживъ въ рядахъ войскъ своего отечества, облагодѣтельствованный Царемъ-Отцемъ на службѣ — и, потомъ раненый инвалидъ, могъ ли я безъ такого же душевнаго движенія оставаться празднымъ зрителемъ этого торжества, могъ ли не благоговѣть къ отеческимъ щедротамъ Государя Императора ежедневно изливающимся въ подобныхъ поощреніяхъ на подданныхъ благословляющихъ своего Царя? Нѣтъ, не могу оставить въ молчаніи предметъ столь трогательный для вѣрныхъ сыновъ отечества и подданныхъ истинно любимыхъ Монархомъ. Желая сохранить этотъ день въ памяти, какъ славу Русскаго воинства, я имѣю честь рекомендовать себя вамъ Милостивый Государь, покорнѣйше прошу о помѣщеніи этой статьи на счетъ прилагаемыхъ при семь десяти рублей ассигнаціями въ издаваемой Вами газетѣ Литовскій Вѣстникъ *). Пятьдесятъ рублей ассигнаціями я пожертвовалъ въ пользу собратій моихъ подобно мнѣ повесившихъ равы на полѣ чести за славу Государя и отечества.

Имѣю честь быть и проч.

Отставный Штабъ-Ротмистръ Романовскій.

*) Полученные при семь десяти рубл. ассигн. отосланы въ пользу бѣдныхъ Виленскаго Благотворительнаго Общества.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.
Парижъ, 16-го Мая.

Князь Таллейранъ прошлую ночь опасно заболѣлъ. Въ 3 часа утра приглашены къ нему два врача, которые пробыли пять часовъ при его кровати. Они потомъ портьеру готеля передали бюлетень, что Князь провелъ самую безпокойную ночь. Сегодня въ 2 часа по полудни увѣрили, что лѣкари сомнѣваются на счетъ выздоровленія больнаго, и не думаютъ чтобы прожилъ онъ завтрашній день.

— Г. Горацій Вернетъ отправляется отсюда сегодня вечеромъ въ Берлинъ а оттуда въ С. Петербургъ, гдѣ онъ по порученію Императора Россійскаго напишетъ нѣсколько картинъ.

— Въ засѣданіи Палаты Депутатовъ 12 Мая, разсматривали проектъ постановленія о памятникахъ и общественныхъ зданіяхъ. Известно, что въ 1833 году, Министры предположили окончить всѣ зданія, воздвигнутыя прежними Правительствами. Министръ внутреннихъ дѣлъ, требовалъ на сей предметъ 12 мил. франковъ. Въ первой статьѣ изложена смета въ 1,750,000 фр. на окончательную постройку дворца при Quai d'Orsay. Это зданіе, предназначенное Наполеономъ для помѣщенія Министерства иностранныхъ дѣлъ, оказалось неудобнымъ для жительства. Министры намѣреваются помѣстить въ ономъ государственный совѣтъ и счетную палату. Палата Депутатовъ, послѣ продолжительныхъ совѣщаній, согласилась съ мнѣніемъ Министра и отложила дальнѣйшія по сему предмету пренія до слѣдующаго понедѣльника.

— Въ Лионѣ съ 12 на 13 ч. случился пожаръ истребившій около 60 домовъ.

— Графъ Сильвейра, одинъ изъ вѣрнѣйшихъ приверженцевъ Донъ-Карлоса, возвращаясь изъ тайной поѣздки, умеръ въ южной Франціи.

— Пишутъ изъ Байонны, что Инфантъ Донъ Францискъ де Паула и его супруга, получили собственноручное письмо Короля и Королевы Французовъ,

doczne było w oczachъ каждаго. Powitanie P. Dowódcy Brygady wzbudziło nowe okrzyki. Przeszedłszy marszemъ ceremonialnymъ, wojownicy uszykowali się w czworobok. Tu śród liczne go zgromadzenia ludu odprawione były modły o długie dni Cesarza Jego Mości i całej NAJJAŚNIEJSZEJ Jego Familii. Kapelan Półkowy miał stosowną do uroczystości mowę. Kiedy zaczęto śpiewać *mnogie lata*, u wszystkich stanęły w oczachъ łzy szczerzego rozczerzenia. Po ukończeniu parady, w szwadronachъ przygotowane były stoły. Wojskowi rang niższych częstowani byli kosztemъ Dowódcy półku, a ubodzy mieszkańcy Klecka i Nieświża, gdzie jest sztab rozłożony, otrzymali od P. Półkownika Foka znaczne ofiary.

O pierwszej z południa, wszyscy PP. Sztab-i Ober-Oficerowie wezwani byli do kwatery Dowódcy półku. Tu po śniadaniu, P. Jenerał - Major Kusownikow wniósł toasty: za zdrowie MONARCHY, Szefa półku Cesarzewicza Jego Mości i całej NAJJAŚNIEJSZEJ Familii. Półkowi trębaczce grali hymn: Boże Króla zachowaj. Tu można było widzieć, do jakiego stopnia Rossyanin przejęty jest uczuciem niewachwanego poświęcenia się ku swojemu MONASZE. To uczucie okazał niepozornie Kurlandzki półk ułanów w dniu tym, tak dla niego znamienitym. Wyrażało się ono nieustannemi okrzykami uniesionych wojowników tak wyższych rang, jako i niższych.

Do dwódziestu lat wysłużywszy w szeregach wojsk swej ojczyzny, osypany dobrodziejstwem Monarchy-Ojca w czasie służby i potem raniony invalid, mógłbym bez równego serdecznego wzruszenia zostawać obojętnym widzemъ tej uroczystości? Mogęż niewielbić tej ojcowskiej szczodrości MONARCHY codziennie okazywanej w podobnych zachęceniachъ poddanym, błogosławiącymъ swojego MONARCHĘ? Nie, nie mogę zamilczeć o przedmiocie tak poruszającymъ wiernychъ synów i poddanychъ ojczyzny prawdziwie przez MONARCHĘ kochanych. Pragnąc zachować dzień ten w pamięci, jako sławę Rycerstwa Ruskiego, mam honor zalecać siebie W. M. Panu, i proszę o umieszczenie tego artykułu w wydawanej przez niego Gazecie Kurjerze Litewskimъ za przysyłającą się przy niniejszymъ liście dziesięć rubli assignacyjnych *). Pięćdziesiąt rubli assignacyjnych ofiarowałem na rzeczъ moichъ współbraci, którzy jak ja są ranieni na polu honoru za sławę MONARCHY i Ojczyzny.

Mam honor bydz i t. d.

Odstawny Sztab-s-Rotmistrz Romanowski.

*) Przyłączone do tego listu dziesięć rubli assignacyjnych odesłano na rzeczъ ubogichъ Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.
Paryż, dnia 16 Maja.

Xiąże Talleyrand przeszedł nocy niebezpiecznie zachorował. O godz. 3 rano, powołano do niego 3 lekarzy, którzy zostawali pięć godzin przy jego łóżku. Potemъ złożyli u odzwierne go domu biuletyn, w którym czytano, że Xiąże bardzo źle noc przepędził. Dzisiaj o godz. 2 po południu zapewniano, że lekarze zwątpili o wyzdrowieniu chorego i nie spodziewali się ażeby przeżył dzień jutrzejszy.

— P. Horacy Vernet jutro wieczoremъ wyjeżdża ztąd do Berlina, mając zamiar udać się stamtąd do Petersburga, gdzie, z polecenia Cesarza, wykonać ma kilka obrazów.

— Na posiedzeniu Izby Deputowanych w dniu 12 Maja, zajmowano się projektemъ do prawa, względemъ pomników i budowli publicznych. Wiadomo jest, że w 1833 roku, Ministrowie powzięli zamiar dokończenia wszystkichъ budowli wznoszonychъ kolejno przez Rządъ poprzednie; w tym celu żądał Minister Spraw Wewnętrznychъ 12,000,000 fr. W pierwszymъ artykule umieszczono summę 1,570,000 przeznaczoną na ukończenie pałacu przy Quai-d'Orsay. Pałac ten, przeznaczony przez Napoleona na pomieszczenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, okazał się wielce niedogodnymъ do zamieszkania; dziś, pragnie Ministerstwo umieścić w nim Radę Stanu i Izbę Obrachunkową. Izba, po żywychъ rozprawachъ nad przeznaczeniemъ tej budowli, przychyliła się nakoniec do wniosku Ministra, i dalsze nad tymъ przedmiotemъ narady do przyszłego poniedziałku odroczyła. (G.R.K.P.)

— W Lyonie z d. 12 na 13 w nocy wybuchnął pożar, który zniszczył 60 domów.

— Hrabia Sylveira, jeden z najwierniejszychъ stronnikówъ Don Karlosa, powracając z tajnego poselstwa, umarł we Francyi południowej.

— Donoszą z Bajonny, że Infant Don Francisco de Paula i jego małżonka, otrzymali list własnoręczny od

и что они чрезъ Пау отправляются въ Тулузу. *Mémorial des Pyrenées* утверждаетъ напротивъ, что высокіе путешественники изберутъ жилище въ Пау.

— Правительство публикуетъ сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 15 Мая: „По полученнымъ здѣсь сегодня донесеніямъ съ разныхъ пунктовъ границъ, между Карлистами произошло большое смущеніе. Въ слѣдствіе значительныхъ безпорядковъ Донъ-Карлосъ будто оставилъ Эстеллу и обратился въ Овьату.“

— Здѣсь получены, чрезъ Тулонъ, слѣдующія извѣстія изъ Африки: *Bona, 3-го Мая*. На пришедшихъ сюда, пароходъ *Cocytus* и транспортномъ суднѣ *Egaria*, прибыли 750 чел. 61-го линійнаго полка и много рядовыхъ другихъ командъ. Означенныя войска высажены на берегъ, и имѣютъ отправиться въ Константиноу. Въ Гвельмъ будутъ они ожидать жизненныхъ припасовъ для препровожденія въ сію крѣпость. Можетъ быть, что начальникъ лагеря подъ Медіезъ-Гаммаромъ, укомплектуетъ ими войска, потерпѣвшія во время неудачной экспедиціи въ окрестностяхъ Герфы. Нарочный, возвратившійся изъ Константины, привезъ подробныя свѣдѣнія, собранныя во время экспедиціи въ Стору, изъ коихъ видно, что Арабы, населяющіе страну, между Сгрою и Жигелею, происходятъ отъ древнихъ Римлянъ. Въ половинѣ XVI-го вѣка соединились они съ Генуезцами, которые въ то время вели значительную торговлю на этомъ берегу Африки. Поколенія сіи издревле были независимы и никогда не признавали власти Алжирскихъ и Константинопольскихъ Деевъ. Въ каждомъ изъ сихъ поколѣній одна часть народонаселенія мужескаго пола занимается земледѣліемъ, другая живетъ въ дуарахъ *) и занимается ремеслами. Они имѣютъ ткачей, мясниковъ и кузнецовъ, и такъ способны къ работамъ, что потребности туземцевъ удовлетворяются собственными издѣліями. Въ домашнемъ быту замѣтно довольство. Въ деревняхъ, кромѣ палатокъ, есть каменные дома, покрытые черепицею; при каждомъ изъ сихъ домовъ есть садъ. Поля хорошо обработаны и плодовыхъ деревъ довольно. Внутреннее управленіе весьма просто. Народъ избираетъ шейка, коему вручается верховная власть, какъ по военной, такъ и по гражданской части. Онъ же предводительствуетъ въ бояхъ. Если шейкъ употребитъ во зло права свои, его удаляютъ отъ должности. Владѣнія наследственны и вѣрно размѣжены. Заливъ близъ Сторы, представляетъ вездѣ доступную пристань, защищенную отъ вѣтровъ, возвышающимися на противоположныхъ оконечностяхъ берега горами. Недалеко отъ развалинъ Руссикада, устье рѣки Сиса образуетъ гавань, которая легко могла бы предоставить большія выгоды торговлѣ. Въ развалинахъ видны еще древнія кладовыя, весьма хорошо сохранившіяся.

17-го Мая.

Князь Таллейранъ вчера между 11 и 12 часомъ вечера, скончался. Вчера здоровье его весь день было опасно. Многіе бюлетени, изъ коихъ одинъ былъ печальнѣе другаго, чрезъ каждые 2 часа, подаваемы были портьеру, для сообщенія ихъ многимъ особамъ желающимъ имѣть свѣдѣніе о его здоровьи. Самъ Король вчера присылалъ нѣсколько разъ, чтобы узнать о состояніи Князя. Извѣстіе о его смерти, получено еще до полуночи въ Тюильери. Князь страдалъ нѣсколько дней нарывомъ, которой хотя примѣтно увеличивался, но врачи не почитали это большою опасностію. За нѣсколько часовъ до смерти принималъ онъ Аббата *Дюпанлу*. Князь Таллейранъ родился въ 1754 году и по сему жилъ 84 года.

— Во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ, окончено общее совѣщаніе о бюджетѣ 1839 и потомъ Палата занялась проектомъ закона на счетъ кредита 600,000 фр. для чрезвычайныхъ посольствъ, къ коронаціямъ въ Лондонъ и Медіоланъ. Каковъ проектъ закона въ сегодняшнемъ засѣданіи принять большинствомъ 174 противу 67 голосовъ.

— Завтра какъ въ день рожденія Королевы Викторіи, Лордъ Гренвилъ дастъ большой обѣдъ, на который приглашены всѣ члены дипломатическаго корпуса, Президенты обѣихъ Палатъ, Министры и многіе Маршалы. — Г. Барантъ 10-го ч. буд. м. оставитъ Парижъ отправляясь къ своему посту въ Ст. Петербургъ.

— Увѣдомляютъ изъ Байонны, что Карлисты взяли укрѣпленіе Ласъ Бандерасъ и укрѣпленный Капуцинскій монастырь при Бильбао. По нѣкоторымъ извѣстіямъ власти Эстеллы, предложили Донъ-Карлосу оставить этотъ городъ, такъ какъ онъ по своему положенію невыгоденъ для главной квартиры. Ге-

Крѣпости и Королевы Французовъ, и же маюся удачъ чрезъ Пау до Тулузы. *Mémorial des Pyrenées* утверждаетъ, что Высочайшіе походы, обіоръ въ Пау мѣстѣ своего похыту.

— Рząd ogłosił dzisiaj następującą depeszę telegr. z Bayonny pod 15 Maja: „Podług otrzymanych tu dzisiaj doniesień z różnych punktów granic, miało zajść wielkie zamieszanie pomiędzy wojskami Karolistowskimi. Skutkiem wielkich nieporządków, Don Karlos miał opuścić Estellę i udać się do Oñate.“

— Nadeszły do Tulonu wiadomości z Afryki, przesłane natychmiast do Paryża, są następującego brzmienia: „Bona 3 Maja. Zawinęły tu: statek parowy *Cocytus* i przewoźowy *Egaria*; mają na swych pokładach 750 ludzi, należących do 61 pułku liniowego, i wielu pojedynczych żołnierzy z innych oddziałów, których na ląd wysadzają. Wojska te przeznaczone są do Konstantyny; w Guelma oczekiwać będą na zapasy żywności, które przeprowadzą do wzniętego miasta. Dowódca obozu w Mediez-Hammar, może ich użyje do zapełnienia miejsc próżnych, jakie się okazały po nieszczęśliwej wycieczce, niedawno w okolicy Qued-Gherf przedsięwziętej. Wystany goniec z Konstantyny przywiózł niektóre szczegóły o wyprawie do Story; zawierają one wiadomość, że Arabowie, zamieszkujący kraj między Storą i Gigelem, mają być potomkami starożytnych Rzymian. Wśrodku XVI-go wieku mieli się oni zmieszać z Genuńczykami, którzy znakomity na tém wybrzeżu prowadzili handel. Pokolenia te używały ciągłej niepodległości, i nigdy zwierzchnictwa Dejów Algierskich i Konstantynskich nie uznawały. W każdym z tych pokoleń, jedna część mężczyzn trudni się rolnictwem; druga, mieszkająca w duarach *) zajmując się rozmaitemi rzemiosłami. Mają oni tkaczy, rzeźników, kowali. Wszystkie prace są tak zręcznie uskuteczniające, że przez się potrzeby wszystkie mieszkańców zaspokajają. We wsiach, daje się spostrzegać byt dobry; prócz namiotów, mają domy kamienne, pokryte dachówkami; przy każdym domu jest ogród; pola są dobrze uprawiane, i wszędzie spostrzegać się dają drzewa owocowe. Zarząd wewnętrzny jest bardzo prosty; lud wybiera Szekę, mającego najwyższą wojskową i cywilną władzę. On-to wie dzie go wrzecie potrzeby do b. j. Jeżeli Szek nadużywa swęj władzy, odbierają mu piastowany urząd. Wszystkie posiadłości są dobrze rozgraniczone i są dziedziczne. Odnoga morska przy Storze przedstawia wszędzie dogodną przystań; sterczące po obu jej końcach góry zasłaniają okręty od wszelkich wiatrów. Niedaleko od zwałisk Russicada, ujście rzeki Sissa tworzy port wygodny, mogący stać się łatwo bardzo handlowi użytecznym. Śród zwałisk spostrzegać się dają stare składy, bardzo dobrze zachowane.

Dnia 17.

Xiąże Talleyrand, wczora między godz. 11 a 12 wieczorem, zakończył życie. Przez dzień cały wczorajszy stan jego czynił najżywszą obawę. Buletyny, z których każdy był coraz niepomyślniejszym, były codwied godziny składane u odźwiernego, dla udzielenia ich wielu osobom, przychodzącym dowiadywać się o zdrowiu chorego. Sam Król w przeciągu dnia wczorajszego przysyłał kilka razy, dowiadując się o stanie Xiącia. Wiadomość o śmierci otrzymano w Tuilleryach jeszcze przed północą. Na kilka godzin przed śmiercią, Xiąże przyjmował odwiedzenie Xiądza Dupanloup. Xiąże Talleyrand rodził się w roku 1754, a zatem umarł mając lat 84.

— Na wczorajszym posiedzeniu Izby Depntowanych, ukończono powszechne narady nad budżetem na rok 1839. Izba zajmowała się potem projektem do prawa o kredycie 600,000 fr. na poselstwo nadwycieczne do koronacji w Londynie i Medyolanie, jakowy projekt przyjęty na dzisiejszym posiedzeniu, większością 174 przeciwko 67 głosów.

— Jutro, jako w dzień urodzin Królowej Wiktorii, Lord Granville daje wielki obiad, na który zaproszeni wszyscy Członkowie Główna dyplomatycznego, Prezydenci obu Izb, wszyscy Ministrowie i wielu Marszałków.

— Donoszą z Bayonny, że Karoliści wzięli warownią Las Banderas i umocowany klasztor Kapucyński pod Bilbao. Podług niektórych wiadomości, Don Carlos, miał być wezwany od władz Estelli, ażeby opuścił miasto, które dla swojego położenia, jest niedogodnem na główną kwaterę. Jenerałowie Zariatęgu i

*) Такъ называющіяся деревни изъ круглыхъ шатровъ, копорыми Мауры окружающъ табуны стадъ своихъ.

*) Duary, są to wsiz namiotów okrągłych, któremi Maurowie tabuny trzod swoich otaczają.

Его, za kilka dni mają być stawieni przed sądem wojennym. (A.P.S.Z.)

А н г л и я.
Лондонъ, 12-го Мая.

Королева, желая оказать пособие торговому сословию Лондона, намѣрена дать послѣ коронаціи нѣсколько празднествъ, которыя продолжатся до Сентября мѣсяца, для того, чтобы богатые фамиліи, выезжающія обыкновенно въ деревню въ концѣ Іюля, оставались до Сентября въ Лондонѣ.

— Въ одной изъ здѣшнихъ газетъ пишутъ, что Королева заказала въ Парижѣ Царское одѣяніе для коронаціи.

— 10 ч. с. м. былъ при дворѣ балъ, на который приглашено было 600 особъ. Покои дворца были великолѣпно освѣщены. Зеленая зала, (drawingroom) обитая штофомъ этого цвѣта съ золотыми узорами, украшена была портретами Англійскихъ Королей, въ хронологическомъ порядкѣ, по династіямъ. Золоченные пиластры красиво отражались на алыхъ обояхъ тронной залы, а большія зеркала увеличивали до безконечности свѣтъ разливавшійся изъ огромной люстры. Картина галерея 190 футовъ въ длину и 40 въ ширину, освѣщенная 5-ю люстрами, представляла особенное восхитительное зрѣлище; произведенія великихъ художниковъ покрывали стѣны галереи. Входъ украшенъ былъ статуями Венеры и Гебы, рѣзца знаменитаго Кановы. Желтая зала предназначена была для танцевъ; въ ней гремѣли оркестры Вейперта и Страуса, а рѣдкія растенія, разставленные въ нишахъ, увеселяли взоръ и разливали въ воздухъ роскошное благоуханіе. Въ одиннадцатомъ часу прѣехала Королева. Всѣ Принцы Королевской фамиліи вышли къ ней на встрѣчу. Раздался народный гимнъ *God save the Queen*, превосходно исполненный оркестромъ Вейперта. Лордъ Каммергеръ проводилъ Ея Величество чрезъ всѣ покои, гдѣ ее встрѣтили съ изъявленіемъ живѣйшей преданности. Королева танцевала кадрили, подъ музыку изъ оперы *Черное Домино*. Кавалеры были въ мундирахъ, а дамы въ богатомъ придворномъ платьѣ. Балъ продолжался до утра. (О. Г. Ц. П.)

Н и д е р л а н д ы.
Гага, 16-го Мая.

Король живетъ въ лѣтнемъ своемъ замкѣ Бошъ, куда перѣехала сегодня супруга Принца Албрехта Прускаго.

— Сегодня Принцъ Оранскій выезжаетъ въ Силезію и на пути посѣтитъ сестру свою въ Кассель. Извѣстіе, помѣщенное въ Англійскихъ газетахъ, о намѣреніи Принца быть въ Лондонѣ, несправедливо. (О. Г. Ц. П.)

И с п а н і я.
Мадридъ, 8-го Мая.

Письма изъ Бургоса уведомляютъ о новомъ возмущеніи противу Донъ-Карлоса, такъ какъ нѣкто Охоторена де Бетуло въ Бастанской долині объявилъ независимость Вискайскихъ провинцій. По симъ же извѣстіямъ, Донъ-Карлосъ появившись близъ Эстеллы, принужденъ былъ возвратиться, потому, что ему не дозволили туда войти.

— Графъ Латуръ-Мобургъ сегодня утромъ отплылъ съ фамиліею въ Мадридъ; предъ отъѣздомъ Королева пожаловала его орденомъ Карла III-го а его супругу орденомъ Маріи-Луизы.

— Палата Депутатовъ въ сегодняшнемъ своемъ засѣданіи начала прѣвѣя о проектѣ закона предложеннаго Маркизомъ де ласъ Навасъ и другими депутатами въ отношеніи улучшенія положенія секуляризованныхъ духовныхъ. Впрочемъ говорятъ вообще что Палаты немедленно будутъ отсрочены.

9-го Мая.

Комендантъ округа Ріога, уведомилъ Генераль-Капитана Старой Кастиліи, что безпокойства въ Вискайскихъ провинціяхъ дошли до высочайшей степени, и что въ Салватіеррѣ въ Алавѣ вспыхнулъ второй бунтъ, главою коего Генераль Виллареаль. Пароль: „Прочь съ юнтою! Да здравствуетъ Донъ Себастьянъ и религія!“

Сарагосса, 10-го Мая.

Подтверждается извѣстіе, что въ Эстеллѣ произошло новое возстаніе противу Донъ-Карлоса. Ириарте, который въ походѣ сюда встрѣтилъ нападеніе и здѣсь былъ вчера ожидаемъ, внезапно обратился въ Наварру и всѣ войска приглашены въ Рибейру, для поддержанія въ Эстеллѣ этой контр-революціи. Генераль Ораа потребовалъ отъ властей Сарагосскихъ, чтобы ему на счетъ неуплаченныхъ еще податей, отпустили милліонъ реаловъ, на жалованье для его войскъ, но въ томъ ему отказали. Въ Каталоніи будто около 2,000 Карлистовъ принуждены были Барономъ Меромъ положить оружіе. (A.P.S.Z.)

нераль Царіатеги и Эліо чрезъ нѣсколько дней будутъ представлены военному суду. (A.P.S.Z.)

А н г л и я.
Лондонъ, 12-го Мая.

Крѣлова, прagnąc przyjsć w pomoc stanowi handlującemu w Londynie, umyśliła po koronacyi dać jeszcze kilka biesiad i balów, a to w celu przedłużenia zabaw aż do pierwszych tygodni Sierpnia. Wiadomo bowiem, że w Anglii, zamożne rodziny wyjeżdżają niezwyčajną wieś w końcu Lipca.

— Jedna z tutejszych gazet donosi, że Królowa kazała robić w Paryżu koronacyjny ubior.

— Na bal dworski, dany w dniu 10 b. m. rzeczano 600 biletów; wszystkie pokoje były nader okazałe oświecone. Zielony salon (drawingroom) obity ałamaszkiem tej barwy, suto złotem ozdobiony, zawierał wizerunki angielskich Królów w porządku lat i rodu; sala tronowa urządzoną była na chłodniki; jej obicia karmazynowe odbijały się ozdobnie obok złotych pilasterów, a ogromne zwierciadła powtarzały stokrotnie przepyszne światło, rozlewane z ogromnego świecznika. Szczególniej uroczy widok przedstawiała galerya obrazów, długa na 190 stóp, a szeroka na 40, która pięcią świecznikami oświecona była. Obrazy wielkich mistrzów pokrywały jej ściany, a główne wnijsie ozdobił było posągami dłota Kanowy, wyobrażającemi Wenerę i Hebę. Żółty salon przeznaczono na tańce; w nim umieszczono orkiestry Weipperta i Straussa, a najradsze rośliny rozstawione po niszach, mile pieściły oko i rozkoszną woń rozaczały. O kwadransie po 10 przybyła Królowa; na jej spotkanie wyszli wszyscy Xiążęta Królewskiego Domu; zabrzmiła natychmiast pieśń narodowa: *God save the Queen* wykonana po mistrzowsku przez orkiestrę Weipperta. Lord podkomorzy przeprowadził N. Panią przez wszystkie salony, w których odbierała hołd uszanowania od obecnych osób. Królowa tańcowała z wdziękiem, kadrylla z czarnego domino. Wszyscy mężczyźni byli w mundurach, a damy miały bogate suknie dworskie. Zabawa przeciągnęła się aż do rana. (G.R.K.P.)

N I D E R L A N D Y.
Amsterdam, 16-го Мая.

Król zamieszkał letni zamek Bosch, gdzie się także dziś przeniosła Xiężna Albrechtowa Pruska.

— Dziś odjeżdża Króliewicz Xiążę Oranii do Szlązka; w podróży swojej odwiedzi ciotkę w Kassel. Pogłoski, udzielone przez gazety angielskie, jakoby Króliewicz miał przybyć do Anglii, okazały się zupełnie płonnemi. (G.R.K.P.)

H I S Z P A N I A.
Mадридъ, 8-го Мая.

Listy z Burgos donoszą o nowém powstaniu przeciwko Don-Carlosa; niejaki bowiem Ochotorena de Betulo ogłosił niepodległość prowincyj Biskajskich. Podług tychże wiadomości, Don-Carlos, jak tylko się ukazał w Estelli, miał zostać przymuszonym do powrotu, gdyż zabroniono mu wstępu.

— Hrabia Latour-Maubourg ze swoją fамиліą opuścił dzisiaj Mадридъ. Przed wyjazdem, udzieliła mu Królowa Order Karola III, a jego małżonce Order Maryi-Ludwiki.

— Izba Deputowanych na dzisiejszym swém posiedzeniu rozpoczęła rozprawę o projekcie Margrabiego de las Navas i niektórych innych deputowanych, względem ulepszenia położenia sekularyzowanego zakonnego duchowieństwa. Zresztą mówiono powszechnie, że laby wkrótce odroczone będą.

Dnia 9-го.

Komendant okręgu Rіога donosił Kapitanowi Jeneralnemu Starej Kastylіi, że niespokojności w prowincjach Biskajskich doszły do najwyższego stopnia i że w Salvatierra w Alawie wybuchło drugie powstanie, na czele którego stał Jenerał Villareal. Hasło jest: precz z juntą! Niech żyje Don Sebastian i Religia!

Saragossa, 10-го Мая.

Potwierdza się, że zapalito się nowe powstanie przeciwko Don-Carlosowi w Estelli. Iriarte, który w pochodzie tu był napadniony, a wczora oczekiwany w tutejszym mieście, nagle zwrócił się ku Nawarrze i wezwał wszystkie wojska do Ribeira, ażeby wsparły tę kontrrewolucję w Estelli. Jenerał Oраа wezwał wladze Saragossy, ażeby na rachunek niewypłaconych jeszcze podatków, wydały mu million realow, dla opłacenia żołdu wojsku jego, jednak mu tego odmówiono. W Katalonii około 2,000 Karolistów, jakoby przymuszani byli przez Barona Meer do złożenia broni.

(A.P.S.Z.)

С м ѣ с ъ.

Въ Сѣверной Пчелѣ помѣщена слѣдующая статья: „Въ одномъ изъ Нѣмецкихъ журналовъ напечатано письмо изъ Штутгарта, относительно работъ, производящихся надъ сооруженіемъ памятника Шиллеру, и между прочимъ упоминаютъ въ томъ письмѣ объ обстоятельстве, любопытномъ для Русскихъ. На фундаментъ памятника будетъ начертано славное имя Августѣйшаго Монарха, воины коего, за двадцать пять лѣтъ предъ симъ, доблестно сражались на поляхъ брани въ Германіи. Въ 1813 г., во время пребыванія союзныхъ войскъ въ Веймарѣ, подъ главнымъ начальствомъ Князя Витгенштейна, исключительно для военныхъ было дано представленье первой трилогіи Шиллера, Валленштейнъ (Wallensteins Lager). Ни какое зрѣлище не могло произвести въ то время сильнѣйшаго впечатлѣнія!—При сооруженіи, въ С. Петербургѣ, памятника Императору АЛЕКСАНДРУ Благословенному, въ присутствіи архитектора Адамини, управлявшаго работами при сей постройкѣ, переданъ Полковнику Потту Секретарю Минералогическаго Общества въ С. Петербургѣ, одинъ изъ осколковъ гранита, отсѣченныхъ отъ краевъ колонны. По приказанію Полковника Потта, этотъ осколокъ былъ выполированъ, и въ него вставили бронзовую вызолоченную плиту съ надписью. Камень сей отправленъ въ Штутгартъ, и будетъ вложенъ въ фундаментъ памятника, воздвигаемаго безсмертному поэту. Надпись на бронзовой доскѣ слѣдующая: „Когда въ 1813 году, воины АЛЕКСАНДРА I-го, подъ начальствомъ Князя Витгенштейна, поспѣшили на помощь Германіи, во время ихъ пребыванія въ Веймарѣ, въ честь войскъ сего полководца, представлень Шиллеровъ Станъ Валленштейна. Въ благодарномъ воспоминаніи о томъ, Полковникъ Поттъ, отъ имени всѣхъ Императорскихъ Россійскихъ воиновъ, сражавшихся и проливавшихъ съ нимъ вмѣстѣ кровь въ священной борьбѣ, начерталъ сѣи строки, на подлинномъ гранитѣ памятника, воздвигнутаго Россією своему обожаемому Монарху Императору АЛЕКСАНДРУ I, въ С. Петербургѣ.“ На тойже доскѣ вырѣзано, въ подраженіе рукъ архитектора Адамини, свидѣтельство, что гранитъ подлинно отсѣченъ отъ колонны.

— Докторъ Роке, авторъ извѣстныхъ сочиненій по части ботаники, говорить въ своемъ *Traité des plantes usuelles*, что запахъ чеснока имѣетъ свойство, охранять дозрѣвающіе плоды отъ птицъ и что достаточно повѣсить на сучьяхъ плодовыхъ деревьевъ нѣсколько головокъ чеснока, чтобы отогнать отъ нихъ воробьевъ и другихъ птицъ.

— Г. Скрибъ написалъ уже 282 драматическихъ сочиненій. Полагая, что ежедневно представляютъ, среднимъ числомъ, 20 его произведеній, чистый доходъ отъ представлений и изданій его твореній просрираться долженъ до 120,000 фр. (О. Г. Ц. Н.)

Концертъ на скрипкѣ Г. Липинскаго въ Вильнѣ 11 Мая 1838.

Нѣсколько уже мѣсяцевъ знали въ Вильнѣ о прибытіи Г. Липинскаго въ С. Петербургъ. Знатоки и любители съ восторгомъ разсуждали объ его игрѣ; предусматривали, что не смотря на всю его скромность, онъ силою генія и возвышеннымъ искусствомъ побѣдитъ соперниковъ, и въ самомъ дѣлѣ, извѣстія изъ С. Петербурга оправдали ихъ предвѣщанія. Потомъ прослѣлъ слухъ, что прѣздомъ изъ столицы онъ посѣтитъ Вильну. Я видѣлъ радость, видѣлъ какъ многие на перерывѣ старались, помѣстить этого чрезвычайнаго челоука въ домахъ своихъ по его достоинству. Что касается меня, не слыша никогда Липинскаго а зная, какъ люди часто преувеличиваютъ похвалы или порицанія, я съ душевною радостію ожидалъ торжественной минуты, когда долженъ услышать эту расхваленую игру. Я самъ обучался музыкѣ и довольно хорошо понималъ ее, но это было во времена старой школы: объѣхавъ всю почти Европу, я встрѣчалъ многихъ виртуозовъ и всегда внимательно ихъ слушалъ; потому и теперь рѣшился совокупить всѣ мои силы и самъ по себѣ судить.

Объявленъ концертъ Липинскаго. Съ нетерпѣніемъ вхожу въ залу, многочисленныя слушатели занимаютъ мѣста, наступаетъ рѣшительная минута, Г. Липинскій подходитъ къ наложу; шорохъ въ собраніи умолкаетъ; водворяется тишина, какъ бы никого не было. Весь почти превращенный въ слухъ, съ напряженіемъ внимаю игру не спуская глазъ съ виду и движенья играющаго. Совѣстно сознаюсь, что по разыграніи нѣсколькихъ начальныхъ тактовъ, я дрожалъ невольно и это вѣроятно было слѣдствіемъ сильнаго волненія слуховыхъ органовъ, проникающаго до чувствъ души. Въ продолженіе первой части концерта, я движимъ былъ разными чувствами, то пріятными и веселыми, то важными, унылыми и содрогаящими; при каждомъ дви-

Rozmaitości.

Чытамы въ Псзчолѣ Пółnocnej: „Въ одномъ изъ ежедневныхъ Нѣмецкихъ оглошено list ze Sztutgardu pisany, donoszący o robotach, odbywających się około wzniesienia pomnika dla Szyllera; w liście tym jest, między innemi, wzmianka o okoliczności, ciekawej dla potomnych, a szczególnie dla Rosyan. Na podstawie pomnika ma być skreślone sławne imię Potężnego Monarchy, którego wojownicy, przed dwudziesto pięciolety, świetnie walczyli na polach bitew w Niemczech. W r. 1813, podczas znajdowania się wojsk sprzymierzonych w Wejmarze, pod głównym dowództwem Xięcia Wittgensteina, jedynie dla wojskowych dane było przedstawienie pierwszej części trylogii Szyllerowskiego, Wallensteins Lager. Zdane widowisko nie mogło wtenczas większego sprawić wrażenia! Przy budowaniu w Petersburgu pomnika dla Cesarza ALEXANDRA Błogosławionego, w obec architekta Adamini, kierującego robotą, oddany został Półkownikowi Pott, Sekretarzowi towarzystwa mineralogicznego w Petersburgu, jeden z kawałków granitu, odciętych od krawędzi kolumny. Z polecenia tegoż Półkownika Pott, kawałek ten został wypolerowany, i osadzono w nim tablicę brązową połączoną, z stosownym napisem. Odesłano ten kamień do Sztutgardu, gdzie będzie złożony w fundamencie pomnika, wystawic się mającego dla nieśmiertelnego poety. Napis na tablicy brązowej, jest następny: „Kiedy w r. 1813 wojownicy ALEXANDRA I-go, pod wodzą Xięcia Wittgensteina, pośpieszyli na pomoc Niemcom, w czasie pobytu ich w Wejmarze, na cześć wojsk tego wodza, przedstawiono Szyllera Oboz Wallensteina. Wspominając o tym wypadku z wdzięcznością, Półkownik Pott, w imieniu wszystkich wojowników Cesarzsko-Rosyjskich, którzy z nim pospólnie walczyli i krew przelewali w świętej walce, skreślił te wyrazy na granicie z pomnika, wzniesionego przez Rosyją dla swego ubóstwianego Monarchy, Cesarza ALEXANDRA I-go, w Petersburgu.“ Na tejże tablicy wyrżnięte jest facsimile świadectwa budowniczego Adamini, że granit ten istotnie odrąbany był od kolumny.

— Doktor Roques, autor znakomitych dzieł botanicznych, mówiąc o przymiotach czosnku, w dziele *Traité des plantes usuelles*, zapewnia, że zapach tej rośliny chroni dojrzewające owoce od napadu ptaków, i że jest zupełnie dostatecznym, zawiesić na gałązkach kilka główek czosnku, aby oddalić wróble i inne ptaki od drzew owocowych.

— P. Scribe napisał już 282 sztuk dramatycznych, uważając, że codziennie w przecięciu wystawiają 20 dzieł jego, czysty zatem dochód z wystawy i druku przynosi mu rocznie 120,000 fr. (G.R.K.P.)

GRANIE NA SKRZYPCACH P. LIPIŃSKIEGO W WILNIE 11 MAJA 1838.

O przybyciu P. Lipińskiego do Petersburga wiedziało już Wilno od kilku miesięcy. Znawcy i miłośnicy muzyki rozprawiali z uniesieniem o jego granii; przewidywali, iż pomimo całej, jemu właściwej skromności, mocą geniuszu i wygórowanej sztuki zwycięży spótzawodników: jakoż wiadomości z Petersburga przepowiedzenia ich potwierdziły. Później wieść się rozeszła, że w przejeździe ze stolicy będzie w Wilnie. Byłem świadkiem radości; widziałem, jak wiele się osób ubiegało, żeby tego nadzwyczajnego wirtuoza w swych domach podług jego zasług umieścić. Co do mnie, nie słysząc nigdy P. Lipińskiego, a znając z doświadczenia, jak ludzie często radzi przesadzać w pochwałach i naganach, czekałem z tajemną radością uroczystej chwili, kiedy to granie, tak wychwalane, usłyszę. Uczyłem się grać i grałem dość biegle, lecz w owych czasach dawnej szkoły. Przebiegłszy całą prawie Europę miałem zrzeczność słyszeć wielu muzyków i zawszem słuchał z uwagą; więc postanowiłem zebrać wszystkie me siły, na jakie się zdobyć mogłem, i sam przez się sądzić.

Ogłaszają dzień koncertu Lipińskiego. Z zapalem wchodzę do sali; liczni słuchacze zasiadają; wybija stanowcza minuta, P. Lipiński stawia przed pulpitem; szmer w zgromadzeniu ustaje; następuje cichość, jak gdyby nikogo nie było. Cały niemal w ucho przeistoczony z ciekawością wyteżoną słucham grania, patrząc na postawę i poruszenia grającego. Wyznaję najszczerzej, że za odegraniem kilku taktów początkowych drżałem pomimowolnie, i to było oczywiście skutkiem mocnych wzruszeń organów słuchu, przedzierających się aż do uczuć woli. W całym ciągu grania pierwszej części koncertu wzbudzały się we mnie różne uczucia zmysłowe, już miłe i wesole, już poważne, smutne i trwożące; dusza, za każdym pociągnięciem smyczka mistrzowskiego, przechodziła w głębi swego państwa róż-

женіи мастерскаго смычка, душа въ глубинѣ своего царства проходила разныя состоянія мыслящей силы и внутреннѣхъ душевнѣхъ чувствъ; однако будучи совершенно преданъ столь нѣжнымъ наслажденіямъ, которыхъ я не испытывалъ до сихъ поръ, я не былъ въ состояніи входить въ подробное разсмотрѣніе прелестной игры. По разыграніи послѣдняго solo, раздались громкія рукоплесканія, — самое натуральное гласное почтеніе, оказанное музыкѣ, которая подражаетъ разнымъ человѣческимъ голосамъ и до крайней степени въ разныхъ отношеніяхъ старается оныя усовершенствовать: а сверхъ того, сколько разъ душа сильно взволнованная столь стремительныя эти волненія, обнаруживаетъ нѣкоторыми тѣлодвиженіями, восклицаніями или мимическими знаками. Рукоплесканія имѣютъ здѣсь нравственное значеніе; это признаки душевнѣхъ восхищеній удивленія, почтенія и признательности къ тому, который внушилъ новую, не испытанную прежде радость, и пролилъ въ сердца чувство утѣшенія жизни, столь рѣдкое въ нашей юдоли.

Отдохнувъ нѣсколько, послѣ пріятнаго утомленія, я съ большимъ хладнокровіемъ началъ разбирать мои впечатлѣнія. Я замѣтилъ у Г-на Липинскаго явныя, богатые естественныя способности къ музыкѣ, но такіе первоначальные зародыши ничего бы не произвели, или только обыкновенныя скучныя плоды, еслибъ этотъ почтенный мужъ, почувствовавъ себя одареннымъ свыше, не старался усовершенствовать дарованія свои собственными мозговыми трудами. И такъ онъ преодолѣлъ лѣность и пренебреженіе, эти неодолимые преграды, во всѣхъ человѣческихъ предпріятіяхъ; безпрестаннымъ упражненіемъ пріобрѣлъ невѣроятную легкость въ механизмъ искусства; презрѣлъ слишкомъ обыкновеннымъ путемъ посредственности и обогащенный первоначальными музыкальными выраженіями, а также образованностію ума, научился восхищать чудесною музыкою.

Слѣдуютъ двѣ другія части концерта. Такъ какъ органъ зрѣнія, чувство обращающееся ко всѣмъ предметамъ, весьма жаждающее, любопытное и перелетное, много мнѣ причиняло разсѣянія, то я для вѣщаго изслѣдованія чувствованій моихъ, рѣшился слушать эти двѣ части съ закрытыми глазами. Въ такомъ состояніи слушаю; но что дѣлается со мною, когда какъ въ зрительной трубкѣ, я вижу слухомъ въ умѣ моемъ, и вижу драматическія картины оживленныя прелестію музыки. Кажется мнѣ, дѣвица въ полной красотѣ первой молодости, плѣнительнаго вида, накутившая продолжительнымъ отсутствіемъ своего милаго, горько жалеть о своемъ положеніи. Однако внезапно румянецъ открытой радости, покрываетъ лице ея, видно что она получила извѣстіе о немедленномъ возвращеніи милаго. Наконецъ она его видитъ и съ невинною откровенностію, однако не забывая достоинства своего пола, подходитъ къ нему съ восторгомъ. Кажется слышу, какъ они передаютъ другъ другу слова любви, прерывая вздохами. Послѣ краткаго разговора, удаляется отъ него огорченная, какъ бы узнавъ его измѣну и хладнокровіе, хотя и скрытыя приговорно. Юноша трогательнымъ голосомъ кажется хочетъ убѣдить ее въ своей вѣрности: она почти въ обморокъ говорить тихо: стражду.... несчастная.... вѣроломный: вотъ *Adagio* концерта. Опять кажется мнѣ, что вижу поле сраженія древнихъ народовъ, вижу борьбу лютыхъ воиновъ, слышу громъ оружія, поощреніе вождей немногими убедительными словами къ мужеству, стоишь умирающихъ, крики побѣдителей, вижу какъ грудь сшибается съ грудью, щать со щитомъ: это военное *Allegro*. Я смотрю все еще слухомъ, драматическую картину страстнаго порыва и людскаго недуга. Побуждаемый гнѣвомъ, горящій мщеніемъ, жадностью и завистью, негодуетъ на всѣхъ, рѣшается на всякое зло, притѣсняетъ невинныхъ, не уважаетъ суда совѣта, рѣшается на преступленія, опомнясь нѣсколько, жалуетъ о своихъ порокахъ, рѣшается владѣть собою: но несчастный навѣкъ къ страстнымъ волненіямъ возбуждаетъ его и приводитъ въ новое неистовство: это послѣднее *Rondo*.

Наконецъ открываю глаза и не вижу никакой сцены. И такъ что изъ сего должно заключать? Волшебная фантазія и творческая идея у Г-на Липинскаго, обогащенные высокими мыслями изящной музыки, живо отзываются къ подобнымъ чувствамъ въ слушателяхъ. Г. Липинскій, постоянными трудами и врожденнымъ гениемъ завладѣлъ всѣмъ музыкальнымъ царствомъ, понялъ ея поэзію, соединилъ съ духомъ живописи, этимъ изумительнымъ искусствомъ гармоническихъ соотношеній свѣта съ тѣнью и таковымъ тройнымъ могуществомъ производить такія чудеса. Посему Г. Липинскій есть музыкантъ-поэтъ а скрипка въ рукахъ его четырехструнная гармоника.

Ѣне станы władzy myślenia i uczuć wewnętrznych umysłowych: zajęty atoli całkowicie używaniem ogólnie przyjemności, tak górnych, dotąd mi nieznanych, nie zdołałem wchodzić w rozbiór szczegółowy rozmaitości powabnej. Po odegraniu ostatniego sola nastąpiły głośnie oklaski, — nader przyrodzony hołd głosowy, złożony muzyce, która głosy rozliczne naśladuje, i do najwyższego stopnia w różnych stosunkach usiłuje doskonalić: a nadto, ilekroć dusza mocno wzruszona, tylekroć wzruszenia te gwałtownie oznacza jakimiś jestami, wykrzyknieniami lub znakami mimicznymi. Te oklaski mają znaczenie moralne: są to oświadczenia z uniesień umysłowych podziwienia, szacunku i wdzięczności temu, który zachwycił nową, przed chwilą nieznaną radością, dał uczuć tak rzadką na padole naszym rokosz bytu.

Odpočawszy nieco po łagodném utrudzeniu, począłem uważać zimniej me wrażenia. Postrzegłem w P. Lipińskim wyrażenie do muzyki, szczerze usposobienia przyrodzone; lecz takie pierwotkowe zarodki niechy nie wydały, albo poważednie plody tak nudzące, gdyby ten mąż znamienity, uczuwszy w sobie te dary łaskawej dlań natury, nie starał się ich własném moralném i wytrwałém rozwinąć usiłowaniami. Zważył więc leniwość i gausność, te uporeczywa zawady we wszystkich człowieka przedsięwzięciach; przez ćwiczenie się ciągle nabył trudnej swadności w mechanizmie sztuki, wzgardził zbyt ubitym torem niedośćnej mierności, i zbogacony pierwotworami muzycznymi, oraz ukształceniem umysłowém, nanczył się dziwami muzyki zachwycać.

Następują dwie inne części koncertu. Pamięwał oko, ten organ widzenia, zmył na wszystkie się rzucający przedmioty, nader chciwy, ciekawy i lotny, wiele mi sprawiał rozstargnienia: więc postanowiłem dla spokojnego śledzenia swych uczuć słuchać tych dwóch części z oczami zawartymi. Zatem słucham ślepy; lecz coż się ze mną dzieje, kiedy, jak w kaleidoskopie, widzę uchem w mym umyśle malowidła, widzę obrazy dramatyczne, urokiem muzyki ożywione. Zdaje mi się (inaczej tego wyrazić nie mogę), iż dziewica w całym powabie pierwszej młodości, postaci nadobnej i wspaniałej, stęskniona długą nieobecnością swego porzuczonego, ubolewa rzewnie nad swym stanem. Nagle atoli rumianeść otwartej radości okrywa jej licę; znać że odebrała wiadomość o rychłym ulubionego powrocie. Ogląda go nakoniec i z niewinną szczerotą, pamięjąc wszelako na pęci swej godność, zbliża się doń z uniesieniem. Słyszę, jak szepcą słówka miłości, wetschnieniami przerywane. Po chwili odstępkuje odeń stęskniona, jak gdyby, przez skory instykt niewieści, poznała w nim odmianę i oziębłość, lubo sztuką dworactwa pokryte. Młodzian głosem rozczulającym zdaje się chcieć ją przeświadczyć o swej wierności, ona prawie omdlewając mówi najciszej: cierpię!... nieszczęśliwa!... wiarołomny!... otoż *Adagio* koncertu. Znowu zda mi się, iż widzę pole bitwy ludow starożytnych; widzę walczących z wściekłością, słyszę szcęk oręża, chrzęst zbroi, podżeganie wodzów dzielnymi krótkimi słowy do męstwa, jęk umierających, wrzaski zwycięzców; widzę jak prze w pierś, tarcza w tarczę: to *Allegro* wojenne. Postrzegam jeszcze zawsze uchem, obraz dramatyczny zapędu namiętnego i słabości ludzkiej. Oto wzburzony gniewem, podniecany zemstą, chciwością i zawiścią, dąsa się na wszystkich, broi wszelkie zło, prześladuje niewinnych, nie dba o sąd sumienia, dopuszcza się zbrodni; uspokoiwszy się nieco, ubolewa nad swemi zbrodniościami, przedsiębierze czuwać i panować nad sobą: ale nieszczęsny natóg wzruszeń namiętnych znowu go wzburza i do nowego szafu podbudza: to, ostatnie *Rondo*.

Otwieram nakoniec oczy i żadnego nie widzę obrazu. Coż stąd za wniosek? Fantazja czarodziejska i twórcza imaginacja w P. Lipińskim, zbogacone rozlicznymi myślami muzyki górnej przemawiają wybitnie do podobnych władz w słuchaczach. P. Lipiński przez ciągle trudy i wrodzony geniusz zawładał całém państwem muzyki, chwycił jej poezją, skojarzył z duchem malarstwa, z tą sztuką zadziwiającą harmonicznymi stosunkow światła z cieniami, i tą troistą potęgą takich dziwów dokazuje. Zatem P. Lipiński jest muzykiem poetą, a skrzypce w jego ręku są harmoniką czterostronną.

Józef Bychowicz.